

**PELASTUSOPISTON
TOIMINTAKERTOMUS
1.1.2006 – 31.12.2006**

SISÄLLYSLUETTELO

1	JOHDON KATSAUS	3
2	VAIKUTTAVUUS	7
2.1	Toiminnan vaikuttavuus	7
3	TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS	9
3.1	Toiminnan taloudellisuus	9
3.2	Toiminnan tuottavuus	12
3.3	Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	13
3.4	Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus	15
4	TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA	17
4.1	Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet	17
4.2	Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	18
4.3	Muut tulokset	19
5	HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN	24
6	TILINPÄÄTÖSANALYYSI (TALOUSARVION TOTEUTUMINEN)	31
6.1	Rahoituksen ja talousarvion toteutumisen analyysi	31
7	SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA	35
8	ARVIOINTIEN TULOKSET	37
9	ALLEKIRJOITUS	38

Kaaviot

Kaavio 1. Koulutettavapäivätavoitteet ja toteuma 2006.	4
Kaavio 2. Toteutuneet koulutettavapäivät 1996-2006	5
Kaavio 3. Pelastusopistosta opiskelevien määrällinen suhde pelastustoimen työvoimakysyntään. Keskiarvo vuosien 2006-2010 arvioista.	7
Kaavio 4. Keskimääräinen koulutettavapäivän hinta vuosina 2000-2006	10
Kaavio 5 Henkilöstön koulutusrakenne	27
Kaavio 6 Koulutustasoindeksi	27
Kaavio 7 Menojakauma	33

Taulukot

Taulukko 1. Taloudellisuustavoitteet ja toteutuma	9
Taulukko 2 Tuottavuuden toteutuma ja tavoite	12
Taulukko 3 Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus	13
Taulukko 4 Tutkinnot ja koulutettavapäivät: määrällisten tulosten tavoitteet ja toteutuma	17
Taulukko 5 Kv-koulutus	18
Taulukko 6 Laadunhallinta koulutuksessa	18
Taulukko 7 Henkilötyövuodet	24
Taulukko 8. Vakinainen ja määräaikainen henkilöstö 31.12.2006	24
Taulukko 9. Henkilöstön määrä sukupuolen mukaan 31.12.2006	25
Taulukko 10. Henkilöstön ikärakenne 31.12.2006	26
Taulukko 11 Työhyvinvointikyselyjen tulokset	28
Taulukko 12. Koulutusta saaneet	29
Taulukko 13. Määrärahojen toteutuma ja kehys	31

1 JOHDON KATSAUS

Pelastusopistosta annetun uuden lain (607/2006) mukaan opiston tehtävänä on antaa pelastustoimen ja hätäkeskustoiminnan ammatillista peruskoulutusta, pelastustoimen päällystön ammattikorkeakoulututkintoon johtavaa koulutusta, normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumiseen valmentavaa koulutusta ja siviilikriisinhallintakoulutusta sekä huolehtia osaltaan pelastustoimen tutkimus- ja kehittämistoiminnasta, tutkimustoiminnan koordinoinnista sekä tarvittaessa muistakin opiston toimialaan soveltuvista tehtävistä. Uusina tehtävinä laissa on huomioitu pelastustoimen tutkimus- ja kehittämistoiminta sekä siviilikriisinhallintavalmennus, joita tosin kumpaakin on opistolla jo aikaisemminkin toteutettu.

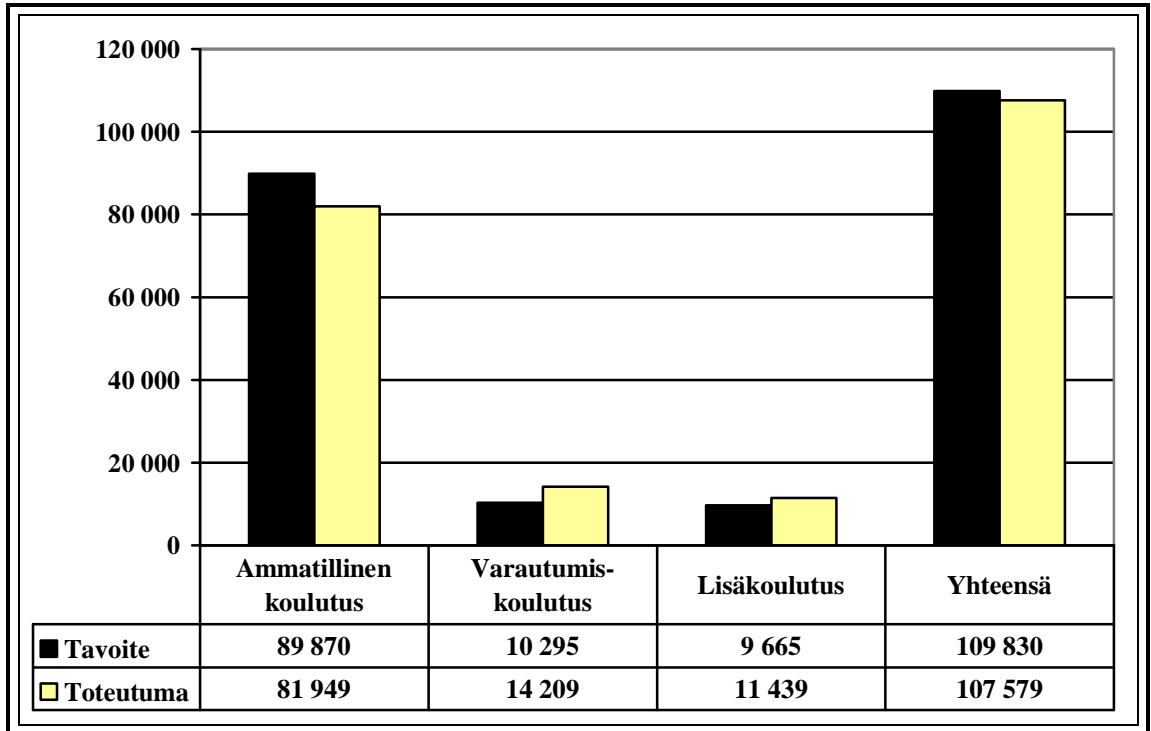
Pelastusopistossa toteutettiin vuoden 2006 aikana ensimmäistä kertaa toiminnan ulkoinen auditointi. Auditoinnin perusteella opiston vahvuuksia ovat muiden muassa kehitysmyönteisyys, hyvä imago, pedagoginen johtajuus sekä sujuva tulosohtausprosessi. Vastaavasti kehittämisalueina auditoijat painottivat palautetiedon hyödyntämistä osaamiskaritoituksen puuttumista sekä täydennyskoulutuksen suunnittelun hajanaisuutta.

Hätäkeskuslaitoksen kriisiytyminen heijastui myös Pelastusopistoon. Yksi hätäkeskuslaitoksen ongelmien taustoista oli henkilökunnan puute. Poikkeuksellisesti syksyllä 2006 opiston opiskelijoita käytettiin lähinnä Helsingin hätäkeskuksen työvoimapulan paikkaamiseen ja syksyn aikana tehtiin päätökset vielä kahden ylimääräisen hätäkeskuspäivystäjäkursion käynnistämisestä.

Kokonaisuutena ottaen Pelastusopisto jäi koulutettavatavoitteesta runsaan prosentin vuonna 2006, mikä johtui lähinnä ammatillisen koulutuksen koulutettavapäivätavoitteen alituksesta (- 9 %). Ammatillisen koulutuksen tavoitteenasettelussa on lähdetty siitä, että kaikki opiskelupaikat ovat jatkuvasti täynnä eikä kukaan keskeytä opintojaan, mikä aikaisempienkin vuosien kokemusten valossa on käytännössä erittäin vaikea saavuttaa.

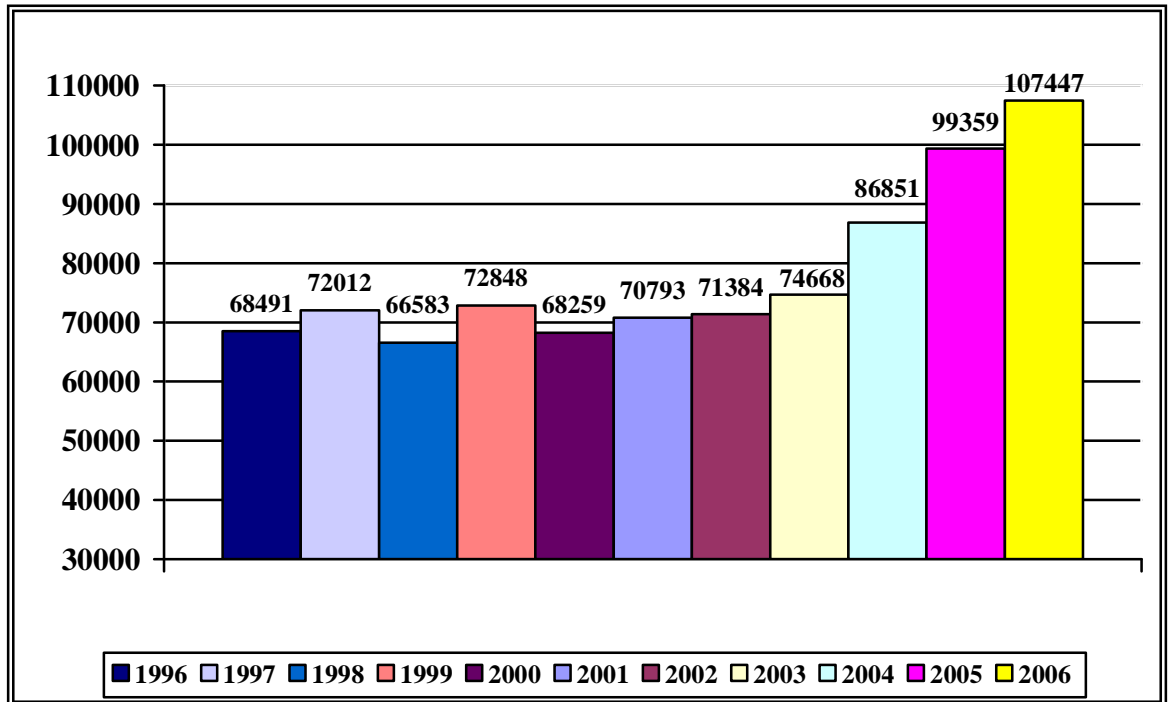
Lisäkoulutuksen osalta tavoite ylitettiin 18 %:lla ja varautumiskoulutuksen tavoite

38 %:lla. Varautumiskoulutuksen selkeä tavoitteen ylitys selittyy suurelta osin toimenpiteillä, joita julkishallinnossa tehtiin keväällä 2006 lintuinfluenssaan varautumisen yhteydessä (kaavio 1).

Kaavio 1. Koulutettavapäivätavoitteet ja toteuma 2006.

Pelastusopiston keskeisimpänä tuloksellisuusmittarina voi pitää koulutettavapäiväkertymää, mikä vuoteen 2003 saakka vaihteli 70 000 päivän tuntumassa. Vuonna 2004 koulutettavapäiväkertymä kääntyi selvään nousuun, mikä jatkui vuoden 2006 aikana (kaavio 2).

Kaavio 2. Toteutuneet koulutettavapäivät 1996-2006

Lähivuosina koulutettavapäiväkertymä tulee kääntymään loivaan laskuun, mikä johtuu hätäkeskuspäivystäjien poikkeuskoulutusten päättymisestä, mutta pitkälläkin aikavälillä se tulee vakiintumaan selvästi vuotta 2004 edeltänyttä tasoa korkeammalle.

Vuonna 2006 Pelastusopistossa järjestettiin seuraavat kansainväliset koulutustapahtumat:

FRF-koulutus

- Ø FRF koiraohjaajien kevätkoulutuspäivä 1.2.
- Ø FRF lähtöselvitys koulutustilaisuus 2.2.
- Ø FRF talvileiri 2006, 12. – 15.2.
- Ø FRF Medical Training 17. – 18.3.
- Ø FRF koirakoiden köysikoulutus 1. – 2.4.
- Ø FRF pelastuskoirien tason tarkistus 11. – 13.8.
- Ø UNDAC Support seminaari ja kalustoharjoitus 16. – 18.8.
- Ø FRF miinakoulutus 10.10.
- Ø FRF koiraohjaajien syyskoulutuspäivä 18.11.

Pelastustoimen kansainvälinen koulutus

- Ø 54th UN CMCoord 15 . -20.1.
- Ø Triplex 2006 Planning Conference 21.3.
- Ø CBRN Pilot Course 29.5. – 2.6.
- Ø Seminar to prevent oil-spill accidents on inland waters (EuroBaltic II) 11. – 15.6.
- Ø Triplex 2006 Planning Meeting 19. – 21.6.
- Ø Triplex 2006 Planning Meeting 16. – 18.8.
- Ø Course on Assistance and Protection against Chemical Weapons 21. – 25.8.
- Ø Triplex 2006 Exercise 2. – 8.9.
- Ø Multinational Experiment 6 (MNE5) 9. – 10.10.

Siviilikriisinhallintakoulutus

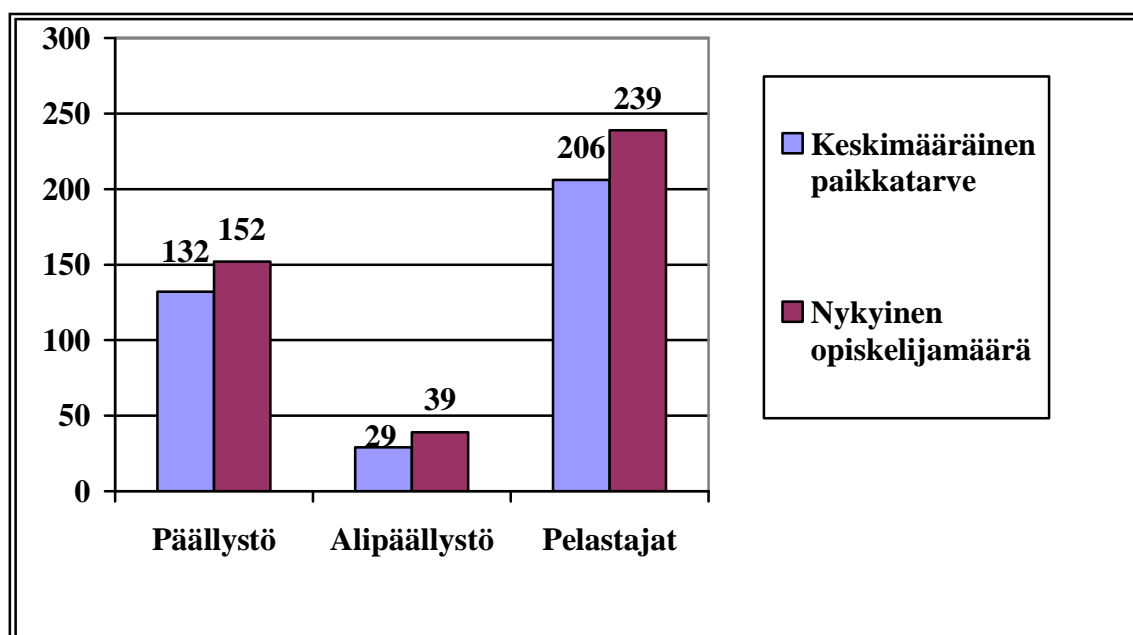
- Ø EU EGT Core Course 11. – 24.5.
- Ø EU Concept Core Course 18. – 29.9.
- Ø EU Civil Response Team Induction Training Course 13. – 23.11.

Vuonna 2006 kansainvälisen koulutuksen koulutettavapäivätavoite (2 565) ylitettiin 680 päivällä. Pelastusopisto on edelleen EU- ja YK-koulutuksen lisäksi ollut mukana Naton rauhankumppanuusohjelman pelastustehtävien kehittämisessä.

2 VAIKUTTAVUUS

2.1 Toiminnan vaikuttavuus

Lähes monopoliasemassa toimivan oppilaitoksen keskeisin vaikuttavuuden mittari on se, vastaako koulutustarjonta työmarkkinakysyntää. Pelastusopisto teki vuosien 2005 – 2006 vaihteessa kyselyn pelastuslaitoksille siitä, kuinka paljon he arvioivat tarvitsevansa uusia ammattihenkilöitä työelämästä poissiirtyvien tilalle. Keskeiset tulokset on esitetty seuraavassa kaaviossa (kaavio 3).

Kaavio 3. Pelastusopistosta opiskelevien määrällinen suhde pelastustoimen työvoimakysyntään. Keskiarvo vuosien 2006-2010 arvioista.

Päällystön osalta nykyinen opiskelijamäärä ylittää 15 %:lla, alipäällystön osalta 34 %:lla ja pelastajien osalta 16 %:lla keskimääräisen paikkatarpeen vuosina 2006 – 2010. Päällystön osalta tilanteen voi katsoa olevan kutakuinkin tasapainossa. Oletettavasti päällystön koulutusohjelman keskeytysprosentti tulee lähivuosina lähentymään ammattikorkeakoulujen keskeyttämismääriä, mikä käytännössä merkitsee, että työmarkkinakysynnän tyydyttämiseksi opiskelijapaikkojen määrä on jatkuvasti pidettävä hieman työmarkkinakysynnän yläpuolella.

Alipäällystön osalta laskennallinen paikkatarve ja nykyinen opiskelijamäärä ovat selvässä epäsuhdassa keskenään. Tällä hetkellä tilanne ei ole ongelmallinen, koska työmarkkinoille näyttää juuri nyt syntyvän uusia alipäällystötehtäviä. On kuitenkin jo näköpiirissä tilanne, jossa alipäällystön koulutusmääriä on tarve laskea.

Nykyinen koulutusmäärä antaa pelastajien osalta hieman liiankin positiivisen kuvan. Tämä johtuu siitä, että vuonna 2006 opistolla toteutettiin ruotsinkielinen pelastajakurssi normaalin koulutuksen lisäksi ja Helsingin pelastuskoululla on Helsingin virkalisäysten seurauksena enemmän pelastajaopiskelijoita kuin milloinkaan aikaisemmin.

Pelastusopiston normaali kapasiteetti pelastajakoulutuksessa on 180 opiskelijapaikkaa, mikä on selvästi laskennallisen tarpeen (206) alapuolella.

Hätäkeskuspäivystäjien tulevaisuuden tarpeesta ei tätä kirjoitettaessa ole selvää käsitystä. Tämä johtuu toisaalta siitä, että Etelä-Suomen suuret keskuksat ovat vielä käynnistämisvaiheessa ja toisaalta hätäkeskuslaitoksen henkilöstön suuresta vaihtuvuudesta, mikä parin lähivuoden aikana aiheuttaa koulutuspainetta, mutta minkä voi arvioida pitkällä aikavälillä alenevan nykytilanteeseen verrattuna

Pelastusopistosta valmistuvat sijoittuvat tällä hetkellä työmarkkinoille erittäin hyvin. Työvoimaviranomaisten mukaan opistosta valmistuneita ei ole työttöminä työnhakijoina käytännössä lainkaan.

3 TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

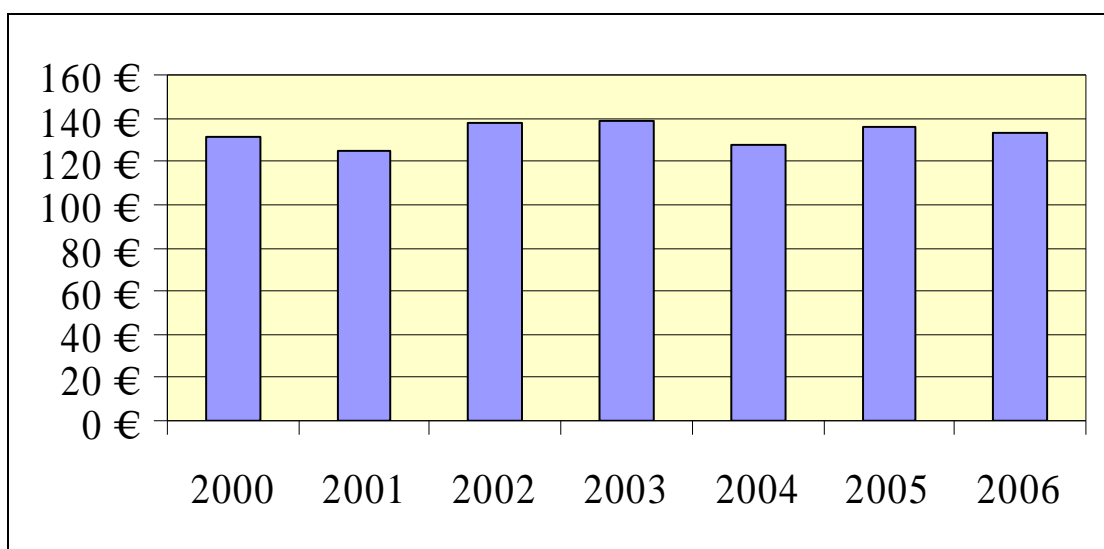
3.1 Toiminnan taloudellisuus

Taulukko 1. Taloudellisuustavoitteet ja toteutuma

KOULUTUSSUORITTEET	Tulosopimuksen mukainen tavoite	Tulosopimuksen mukainen toteutuma	Kustannusperusteinen toteutuma	Tavoitteen ja tulosopimuksen mukaisen toteutuman erotus
Koulutettavapäivän keskimääräinen bruttohinta, €				
- vuonna 2003				
- vuonna 2004	125	139	134	+ 14
- vuonna 2005	127	128	129	+ 1
- vuonna 2006	138	136	132	- 2
- vv. 2005 ja 2006 erotus	132	133	159	+ 1
	- 6	- 3	+ 27	
Opiskelijakohtainen käyttömeno ammatillisessa koulutuksessa €/vuosi				
- vuonna 2003				
- vuonna 2004	23.200	28.950	27.447	+ 5.750
- vuonna 2005	23.500	26.015	26.210	+ 2.515
- vuonna 2006	26.800	24.600	23.490	- 2.200
- vv. 2005 ja 2006 erotus	26.000	25.831	30.811	- 169
	- 800	+ 1.231	+ 7.321	
Opiskelijakohtainen käyttömeno päällystön amk-koulutuksessa sm:n osuus €/vuosi				
- vuonna 2003				
- vuonna 2004	9.250	10.994	9.492	+ 1.784
- vuonna 2005	9.950	5.748	5.972	- 4.4202
- vuonna 2006	10.000	8.455	7.345	- 1.545
- vv. 2005 ja 2006 erotus	7.000	6.378	11.359	- 622
	- 3.000	- 2.077	+ 4.014	
Ammatillisen lisäkoulutuksen kurssipäivän hinta €/pv				
- vuonna 2003				
- vuonna 2004	144	140	141	- 15
- vuonna 2005	145	126	131	- 37
- vuonna 2006	179	169	168	- 10
- vv. 2005 ja 2006 erotus	184	156	183	- 28
	+ 5	-13	+ 15	
Pakollisen väestönsuojelukoulutuksen kurssipäivän hinta				
- vuonna 2003				
- vuonna 2004	148	133	125	- 15
- vuonna 2005	140	103	104	- 37
- vuonna 2006	145	206	200	+ 61
- vv. 2005 ja 2006 erotus	140	143	169	+ 3
	+ 5	- 63	- 31	

Koulutettavapäivän hinta

Pelastusopiston kokonaistaloudellisuutta mittaava keskimääräinen koulutettavapäivän hinta oli 133 euroa vuonna 2006. Koulutettavapäivän keskimääräinen hinta toteutui lähes tavoitteen (= 132 euroa) mukaisesti. Alla olevasta kaaviosta ilmenee, että opiston keskimääräisellä suoritteiden yksikkökustannuksella mitattu taloudellisuuskehitys on 2000-luvulla ollut varsin suotuisa. Keskimääräinen koulutettavapäivän hinta vaihtelee vuosittain, mutta vuodesta 2000 vuoteen 2006 koulutettavapäivän hinta on noussut ainoastaan 1,5 %.

Kaavio 4. Keskimääräinen koulutettavapäivän hinta vuosina 2000-2006

Opiskelijakohtainen käyttömeno

Tulossopimuksessa opiskelijakohtaisen käyttömenon tavoite oli 26.000 euroa/vuosi/ammattikurssiopiskelija. Vuoden toteutuma (= 25.831 euroa) oli 169 euroa pienempi. Sisäasiainministeriön osuus päällystökoulutuksen opiskelijakohtainen käyttömenosta oli 6.378 euroa ja se oli 622 euroa asetettua tavoitetta (= 7.000 euroa) pienempi.

Kurssipäivän hinta ammatillisessa lisäkoulutuksessa

Ammatillisen lisäkoulutuksen kurssipäivän hinta oli 156 euroa. Tavoitteeksi oli sovittu 184 euroa ja koulutus kyettiin toteuttamaan 15 prosenttia (= 28 euroa) edullisemmin.

Ammatillisen lisäkoulutuksen kurseista osa on liiketaloudellisesti hinnoiteltua koulutusta. Näiden kurssien kustannusrakenne voi olla erilainen, koska käytännön järjestelyihin ja palveluihin sovitut vaatimukset ja tavoitteet asetetaan asiakkaan toiveiden ja tarpeiden mukaisesti.

Pakollisen varautumiskoulutuksen kurssipäivän hinta

Pakollisen varautumiskoulutuksen kurssipäivän hinta (143 euroa) oli kolme euroa eli kaksi prosenttia tavoitehintaa (= 140 euroa) kalliimpi.

Kustannusperusteinen toteutumalaskelma

Kustannusperusteisissa hinnoissa vuoden 2006 investointien hankintamenot (423.283,55 euroa) on korvattu käyttöomaisuuden poistoilla (3.164.602,21 euroa) ja käyttöomaisuuteen sitoutuneella korolla (90.026,21 euroa). Poistot ja korot ovat yhteensä 2.831.344,87 euroa suuremmat kuin investointien hankintamenot, joten kustannusperusteiset hinnat ovat merkittävästi menoperusteisia hintoja korkeammat.

Pelastusopistolla otettiin vuoden 2006 alussa käyttöön sisäasiainministeriön hallinnonalan yhteinen uusi poistosuunnitelma. Uusi poistoaikojen muutos koski myös ennen 1.1.2006 tehtyjen hankintojen jäljellä olevaa poistoaikaa. Uusi poistosuunnitelma lyhensi merkittävästi Pelastusopiston aikaisempia poistoajoja. Esimerkiksi ajoneuvokaluston poisto aika muuttui 10 vuodesta viiteen vuoteen. Uudessa poistosuunnitelmassa käyttöomaisuuden poistomenettelyn alaraja on yhden vuoden taloudellinen pitoaika ja vähintään 10.000 euron arvonlisäveroton hankintahinta.

Uuden poistosuunnitelman käyttöönottamisen yhteydessä poistettiin ennen 1.1.2006 käyttöomaisuudessa olleet hyödykkeet, joiden hankintahinta oli ollut arvonlisäverotona alle 10.000 euroa. Em. muutoksesta johtuen vuoden 2006 suunnitelmasta poikkeavat poisto ovat 797.825,01 euroa.

Pelastusopiston vuoden 2005 tilinpäätöksessä poistot ovat olleet noin 1.339.800 euroa.

Myös suunnitelman mukaiset poistot ovat lisääntyneet merkittävästi poistoaikojen lyhen-

tymisen vuoksi. Suunnitelmasta poikkeavat poistot ovat puolestaan syntyneet, kun Pelastusopisto poisti käyttöomaisuuskirjanpidosta aikaisempina vuosina hankitut hyödykkeet, joiden hankintahinta oli ollut alle 10.000 euroa. Vuoden 2006 poistot ovat yhteensä 3.164.602,21 euroa; suunnitelman mukaiset 2.66.777,20 ja suunnitelmasta poikkeavat poistot 797.825,01 euroa. Poistojen osalta vuoden 2005 ja vuoden 2006 kustannusperusteiset hinnat eivät ole vertailukelpoisia.

3.2 Toiminnan tuottavuus

Taulukko 2. Tuottavuuden toteutuma ja tavoite

	TOTEUTUMA 2004	TOTEUTUMA 2005	TAVOITE 2006	TOTEUTUMA 2006	ERO TAVOITE/ TOTEUTUMA 2006
Henkilöstökulut/ Koulutettavapäivät	50,25	48,51	50,00	49,07	1,9 %
Koulutettavapäivät/ Henkilötyövuodet	928	1 001	1 069	1 028	- 3,8 %
Koulutettavapäivät/ Opettaja	1 365	1 460	1 574	1 510	- 4,1 %
Opiskelijat/Opettaja	7,2	7,7	8,3	7,9	- 4,8 %

Toteutumatieto on laskettu seuraavasti:

Henkilöstökulut / koulutettavapäivät: $5\,272\,122 / 107\,447 = 49,07$

Koulutettavapäivät/henkilötyövuodet: $107\,447 / 104,52 = 1\,028$

Koulutettavapäivät/opettaja: $107\,447 / 71,15 = 1\,510$

Opiskelijat/opettaja: $107\,447 / 190 / 71,15 = 7,9$

Opetustunnit: Luento-opetuksen osuus: 2004: 5 724,5 opetustuntia, 2005: 7 687,5 opetustuntia, 2006: 9 578 opetustuntia

Tulossopimuksessa vuodelle 2006 asetettuja tuottavuustavoitteita ei aivan saavutettu, koska koulutettavapäiviä kertyi hieman tavoitetta vähemmän ja henkilöstömäärä ylitti arvioitun määrän. Tuottavuuden tunnusluvuissa on kuitenkin tapahtunut parantumista viime vuosina opiskelijamäärän kasvun myötä, ja vuoden 2006 tunnusluvut paranivat edelleen verrattuna edellisvuoteen. Tuottavuuden tunnuslukuja analysoitaessa on kuitenkin otettava huomioon myös ulkopuolinen tuntiopetus, joka on lisääntynyt 25 % edellisvuoteen verrattuna ja 67 % vuodesta 2004. Tuntiopetuksen poikkeuksellisen voimakasta kasvua selittää osaltaan ylimääräiset, Helsingissä alueellisesti järjestetyt hätäkeskuspäivystäjäkurssit. Henkilöstökulujen suhde koulutettavapäivätuotokseen –tunnusluku ottaa huomioon myös luento-opetuksen. Tällä tunnusluvulla mitattuna tuottavuustavoite saavutettiin, vaikka edellisvuoteen verrattuna tunnusluku hieman heikkeni. Viime vuosina henkilöstökulujen suhde tuotokseen on pysynyt varsin vakaana.

3.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Kustannusvastaavuus:

Taulukko 3. Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus

	Hintatuetut liike- taloudelliset Suoritteet	Liike- taloudelliset suoritteet	Liiketaloudellinen toiminta yhteensä (2 §)	Julkis- oikeudelliset suoritteet (1 §)
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	247 189	784 349	10 31 538	81 350
Maksullisen toiminnan muut tuotot	81 765	93 242	175 007	
TUOTOT YHTEENSÄ	328 954	877 591	1 206 545	81 350
KUSTANNUKSET				
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	79 929	27 374	107 303	558
Henkilöstökustannukset	200 087	76 788	276 875	8 921
Vuokrat	185 324	10 616	195 940	4 394
Palvelujen ostot	144 451	160 111	304 562	9 045
Muut erilliskustannukset	20 101	130 492	150	3 949
			594	
Erilliskustannukset yht.	629 891	405 383	1 035 274	26 866
KÄYTTÖJÄÄMÄ	- 300 937	+ 472 209	+ 171 271	+ 54 484
Maksullisen toiminnan osuus Yhteiskustannukset				
- tukitoimintojen kustannukset	17 473	86 084	103 556	2 270
- poistot	106 648	137 397	244 045	32 103
- korot	3 034	3 909	6 943	913
- muut yhteiskustannukset	-	595 246	595 246	140 177
= osuus yhteiskustannuksista yhteensä	127 155	822 636	949 790	175 464
Kokonaiskustannukset yhteensä	757 046	1 228 018	1 985 064	202 330
YLIJÄÄMÄ (+)/ALIJÄÄMÄ (-)	- 428 092	- 350 427	- 778 519	- 120 980
Kustannusvastaavuusprosentti	43	71	61	40
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	318 410		318 410	
YLIJÄÄMÄ (+)/ALIJÄÄMÄ (-)	- 109 683	- 350 427	- 460 110	
Kustannusvastaavuusprosentti käytetyn hintatuen jälkeen	86		77	
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	341 796			

C:\Documents and Settings\jkin\Työpöytä\Toimintakertomus 2006.doc

Maksullinen toiminta:

Kustannusvastaavuuslaskelmat on laadittu Pelastusopiston maksullisista suoritteista, jotka muodostuvat sisäasiainministeriön maksuperustepäätöksen 1 § - 2 §:n mukaisesta toiminnasta. Pelastusopistolla on kahdenlaisia liiketaloudellisesti hinnoiteltavia suoritteita (2 §): hintatuettuja suoritteita ja puhtaasti liiketaloudellisin perustein hinnoiteltavia suoritteita. Molemmista suoriteryhmistä on laadittu omat kustannusvastaavuuslaskelmat. Lisäksi maksulliseen toimintaan kuuluvat julkisoikeudelliset suoritteet (1 §), joille maksuperustepäätöksessä on säädetty kiinteä hinta.

Hintatuetut suoritteet

Vuoden 2006 talousarvion mukaan Pelastusopistolle myönnettävästä määrärahasta sai käyttää liiketaloudellisten suoritteiden hintojen alentamiseen enintään 292.000 euroa. Lisäksi vuodelta 2005 siirtyi vuodelle 2006 hintatukea 49.795,53 euroa, joten käytettävää hintatukea oli yhteensä 341.795,53 euroa. Hintatukea käytettiin tulojen ja menojen erotuksen verran eli 318 410 euroa.

Hintatuettujen koulutussuoritteiden menopohjaiseksi hinnaksi oli tulossopimuksessa asetettu 184 euroa/kurssipäivä ja määrälliseksi tavoitteeksi 3.000 koulutettavapäivää. Kurssitulojen tavoitteena oli 210.00 euroa (70 euroa/kurssipäivä) ja majoituksesta saatavien vuokratulojen 50.000 euroa. Koulutettavapäiviä toteutui 3.621. Kurssituloja kertyi 247.189 euroa (91 euroa/koulutettavapäivä) ja muita tuloja 81.765 euroa. Asetettu hintatavoite ja koulutukseen käytettävä rahoitus oli tulossopimuksessa määritelty menoperusteisesti.

Hintatuetun koulutuksen keskimääräiseksi kustannusperusteiseksi hinnaksi muodostui 209 euroa. Kustannusperusteisessa hinnassa on mukana poistoja 106.648,16 euroa ja sidotulle pääomalle laskettua korkoa 3.033,91 euroa. Poistojen ja korkojen osuus on 30,30 euroa/koulutettavapäivä. Vaikka sekä määrällinen tavoite että euromääräinen tu-

lotavoite ylittyi, on hintatuetun koulutuksen kustannusvastaavuus käytetyn hintatuen jälkeen 86 % ja alijäämään syntyi 109.683 euroa.

Liiketaloudellisesti hinnoiteltavat suoritteet

Liiketaloudellisesti hinnoiteltavat suoritteet ovat pääosin koulutussuoritteita Näiden koulutussuoritteiden menopohjainen tulotavoite oli 184 euroa. Kustannusperusteiseksi hinnaksi muodostui 242 euroa. Liiketaloudellisin perustein hinnoiteltavien suoritteiden kustannusvastaavuusprosentti on 71. Alijäämää on syntynyt 350 427 euroa. Liiketaloudellisen toiminnan kustannuslaskelmassa poistojen ja pääomalle sidotun koron yhteismäärä on 141.306 euroa eli 12 prosenttia kokonaiskustannuksista.

Liiketaloudellinen toiminta (2 §) yhteensä

Liiketaloudellinen toiminta yhteensä -laskelmassa on yhdistetty hintatuetut suoritteet ja liiketaloudellisesti hinnoitellut suoritteet. Kokonaisuudessaan liiketaloudellinen toiminta oli alijäämäistä 460.110 euroa. Hintatuettuun toimintaan käytetyn hintatuen jälkeen liiketaloudellisen toiminnan kustannusvastaavuus oli 77 prosenttia.

Julkisoikeudelliset suoritteet (1 §)

Liiketaloudellisin perustein hinnoiteltavien maksullisten suoritteiden lisäksi Pelastusopisto tuottaa valtion maksuperustelain 6 §:ssä tarkoitettuja maksullisia julkisoikeudellisia suoritteita Nämä suoritteet ovat sisäasiainministeriön maksuperustepäätöksen 1 §:n mukaista koulutusta. Tulostavoitteen mukaan näiden suoritteiden tuottamiseen voitiin käyttää budjettirahoitusta 114 euroa koulutettavapäivää kohden (kurssipäivän tavoitehinta 184 euroa - kurssimaksu 70 euroa = 114 euroa). Julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus toteutui tulossopimuksessa asetettujen tavoitteiden mukaan eli on 40 %.

3.4 Yhteisrahoitteen toiminnan kustannusvastaavuus

Pelastusopisto on osallistunut vuoden 2006 aikana yhteisrahoitteisena toimintana kolmeen erilliseen tutkimus- ja kehittämishankkeeseen sekä käynnistänyt turvallisuuden ja siviiliriisinhallinnan alueellista kehittämishankkeen ESR-rahoituksella. Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot olivat 71 056 euroa ja toiminnan kustannukset yhteensä 75 919 euroa. Kehittämishankkeet jatkuvat vuonna 2007.

4 TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA

4.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Tutkinnot ja koulutettavapäivät:

Taulukko 4. Tutkinnot ja koulutettavapäivät: määrällisten tulosten tavoitteet ja toteutuma

	TOTEUTUMA 2004	TOTEUTUMA 2005	TAVOITE 2006	TOTEUTUMA 2006	EROTUS/ TAVOITE 2006	EROTUS 2006/ 2005
1. TUTKINNOT	138	238	268	251	-17	13
- AMK-tutkinnot	18	36	40	35	-5	-1
- Pelastusopiston tutkinnot	120	202	228	216	-12	14
Pelastajatutkinto	86	121	132	128	-4	7
Häke -päivystäjä	19	41	56	49	-7	8
Alipäällystötutkinto	15	40	40	39	-1	-1
2. KOULUTETTAVAPÄIVÄT	86.475	99.359	109.830	107.447	- 2.383	8.088
2.1 Ammatillinen peruskoulutus	65.993	80.873	89.870	81.799	-8.071	926
2.2 Ammatillinen lisäkoulutus	20.482	18.486	19.960	25.648	5.688	7.162
- Varautumiskoulutus (1 §)	12.514	9.202	11.500	16.272	4.772	7.070
, josta pakollista väestönsuojelukoulutusta	5.206	2.887	7.000	6.049	- 951	3.162
- Rajoitetun kelpoisuuden tuottava täydennyskoulutus	1.020	1.060	1.100	1.090	- 10	30
- Muu täydennyskoulutus, hintatuettu	4.540	4.109	3.000	3.621	621	- 488
- Muu täydennyskoulutus, liiketalou- dellinen	2.408	4.115	4.360	4.665	305	550

Tutkinnon suorittaneiden kokonaismäärä jäi hieman tavoitteesta. Tilanne on kuitenkin kaiken kaikkiaan varsin tyydyttävä: Pelastusopistossa opintonsa aloittavat suorittavat opintonsa päätökseen hyvin tavoiteajassa. Opintoja keskeytetään erittäin harvoin, valmistumisen lykkääntymisen takana ovat useimmiten fyysiset vammat, perhesyyt taikka - erityisesti amk-opiskelijoilla- poissaolevaksi ilmoittautuminen.

Koulutettavapäiväkertymän kohdalla näkyy ammatillisen täydennys- ja varautumiskoulutuksen hyvä kysyntä vuonna 2006. Havainnon takaa löytyy luonteva selitys: yhteiskunnan muutosdynamikka tuottaa yhtenä seuraamuksenaan jatkuvaa osaamisen täydentämiseen sekä erityistilanteiden hallintaan liittyvää koulutustarvetta.

Edellä olevassa taulukossa esitetyt koulutettavapäivätavoitteet ja -tulokset sisältävät Pelastusopiston kansainvälistä koulutusta seuraavasti:

Taulukko 5. Kv-koulutus

Kv-koulutus	TAVOITE 2006	TOTEUTUMA 2006	
Varautumiskoulutus	1 205 kpv	2 063 kpv	FRF, Triplex yms.
Muu koulutus, liiketaloudellinen	1 360 kpv	1 182 kpv	Siviilikriisinhallintakoulutus (1 092 kpv) OPW-kurssi (90 kpv)

4.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Palaute, hakeneet ja aloituspaikat sekä opiskelun keskeyttäminen:

Taulukko 6. Laadunhallinta koulutuksessa

	2004 Toteuma	2005 Toteuma	2006 Tavoite	2006 Toteuma
Tutkintopalaute (päättävien kurssien opiskelijoiden kokonaisarviointi asteikolla 1-4)	-	-	3,0	2.86
Opintojaksopalaute (opiskelijoiden arvio oj:n opetuksen ja opiskelun laadukkuudesta asteikolla 1-4)	-	-	3,0	3.21
Hakeneiden lukumäärä/aloituspaiikat	5,27	6,48	5,0	6,95
Tutkintoon johtavien ammattikurssien täyttöaste	100 %		> 95 %	91,5%
Opiskelunsa lopettaneet/keskeyttäneet (keskeyttäneet / keskim. opiskelijamäärä)	0,28 %	0,7 % (3 opisk.)	< 3%	3,4% (11 opisk.)

Tutkintopalauteilla mitataan opintonsa päättävien käsityksiä ja arvioita opetussuunnitelmassa määriteltyjen tutkinnon tavoitteiden saavuttamisesta sekä opetuksen ja opiskelun pedagogisesta tasosta. Keskiarvo jäi uupumaan jonkin verran tavoitteesta. Merkillepantavaa on se, että opiskelijoiden arviot erosivat yllättävän paljon tutkinnoittain. Pelastajakurssin opiskelijoiden arviot olivat selvästi korkeammalla tasolla kuin alipäällystö- ja päällystökurssien opiskelijoiden arviot.

Opintojaksopalautteiden arvo ylitti puolestaan tavoitteen selvästi. On kuitenkin huomattava, että palautteet kerätään valikoivasti siten, että jokaisesta tutkinnosta arvioidaan neljä-viisi opiskeltua opintojaksoa. Varovaisestikin yleistäen tulos kuitenkin viestii sen, että opintojaksotasolla opiskelijat ovat varsin tyytyväisiä opetukseen.

Hakeneiden lukumäärä/aloituspaikat

Taulukossa 5 esitetty suhdeluku osoittaa, että Pelastusopisto on edelleen hyvin vetovoimainen opiskeluympäristö. Erityisen suosittuja olivat palopäällystön koulutusohjelma sekä hätäkeskuspäivystäjien koulutusohjelma.

Opiskelun keskeyttäneet/lopettaneet

Keskeyttäneiden tai lopettaneiden opiskelijoiden määrä on hieman noussut, mutta se on edelleen hyvin tavoitteen tuntumassa. Opiskelijamäärän kasvusta huolimatta lähes kaikki opiskelijamme suorittavat opintonsa tutkintoon saakka.

Lisääntynyt keskeyttäneiden/lopettaneiden määrä on parhaimmillaan myös viesti siitä, että opetuksen tavoitteista pidetään kiinni ja että opetusta kehitetään opiskelijan vastuuta korostaen.

4.3 Muut tulokset

Pelastusopiston muut tavoitteet ja niiden toteutuminen vuonna 2006:

** Pelastusopiston rooli kansainvälisen koulutuksen ja erityisesti siviilikriisinhallintakoulutuksen järjestäjänä selkiinnytään.*

Laki Pelastusopistosta (2006/607) määrittää siviilikriisinhallintakoulutuksen antamisen yhdeksi Pelastusopiston tehtäväksi. Lain perustelujen mukaan Pelastusopistoon perustetaan Kriisinhallintakeskus antamaan siviilikriisinhallintakoulutusta. Kriisinhallintakeskuksen perustaminen käynnistettiin syksyllä 2006. Koulutusta annetaan myös kansainvälisten järjestöjen (YK, Etyj) tarpeita varten.

Elokuussa 2006 päätettiin, että aikaisemmin Pelastusopiston järjestämä koulutus kansainvälisiin pelastustoimen tehtäviin ja Finn Rescue Force-koulutus siirtyy osaksi Kriisinhallintakeskuksen koulutustoimintaa. Käytännössä kaikki siviilikriisinhallintaan liittyvä kansainvälinen koulutus ja kansallinen valmiuskoulutus toteutetaan Kriisinhallintakeskuksessa.

**** Pelastusopiston tulee huolehtia opistoa koskevan lainsäädäntöuudistuksen mahdollisista täytäntöönpanotoimista sekä uuden lainsäädännön toimivuuden seurannasta.***

Syksyn 2006 aikana opisto on osaltaan toteuttanut Pelastusopistolakiuudistuksen täytäntöönpanotoimia liittyen muun muassa opintososiaalisiin etuihin, oikaisu- ja kurinpitolautakuntaan, opettajakuntaan ja neuvottelukuntaan sekä suoritteiden maksuperusteiden muutoksiin. Lakiuudistuksen myötä uudistettiin myös Pelastusopiston työjärjestys ja laadittiin muita sisäisiä ohjeita.

**** Täydennyskoulutusjärjestelmää kehitetään vastaamaan pelastustoimen järjestelmän uudistuksesta aiheutuvia tarpeita. Täydennyskoulutusta antavien tahojen yhteistyösuhteet ja työnjako selvitetään.***

Pelastuslaitosten koulutusvastaavien seminaarissa on käsitelty ministeriön tekemää ja ylitarkastaja Mirva Kahloksen esittelemää Pelastuslaitosten henkilöstön koulutustarvekyselyä. Kyselyssä analysoitiin myös täydennyskoulutusta antavien tahojen roolia, yhteistyötarpeita sekä pelastuslaitosten järjestämää omaa henkilöstökoulutusta. Koulutusvastaavien seminaaria kehitetään sekä ammattihenkilöstölle että vapaaehtoiselle ja sivutoimiselle henkilöstölle täydennyskoulutuksia tarjoavien organisaatioiden yhteistyöfoorumina.

** Pelastustoimen koulutusta antavat tahot (oppilaitokset ja järjestöt) kehittävät yhteistyössä väestönsuojelua ja siihen liittyvää varautumista koskevaa valtakunnallista koulutusjärjestelmää.*

Pelastusopisto on pitänyt kiinteää yhteyttä SPEK:öön sekä MPK ry:een. Kun MPK ry:tä koskeva laki astuu voimaan todennäköisesti vuoden 2007 aikana, on tarkoitus tehdä sopimuksen koulutuksen vastuujaosta ja kohderyhmistä.

** Pelastusopisto vastaa pelastustoimen onnettomuus- ja tilastotietokannan (PRONTO) ylläpidosta ja kehittämisestä sekä tilastotuotannosta ja siihen liittyvästä tietopalvelusta erikseen laadittavan suunnitelman mukaisesti.*

Pelastusopiston erikoistutkija Esa Kokki on toiminut pelastustoimen resurssi- ja onnettomuustilasto PRONTO:n vastuuhenkilönä. Kokki on vastannut PRONTO:n budjetista, käyttäjätunnusten jaosta ja teknisestä ylläpidosta toimimalla ulkoistetun teknisen ylläpidon sopimusyhteyshenkilönä.

PRONTO:n ohjausryhmän kokoontui kolme kertaa ja PRONTO:n järjestelmäryhmä yhdeksän kertaa ja ohjeistustyöryhmä neljä kertaa. Edelleen erikoistutkija Esa Kokki on tehnyt PRONTOa tunnetuksi kirjoittamalla seitsemän artikkelia Pelastustieto-lehteen ja kaksi tutkimusraporttia Pelastusopiston julkaisusarjaan. Pelastusopisto on vastannut tilastotuotannosta, mm. vastaamalla ajantasaisista tilastoista Internetissä <https://pronto.tietopalvelut.com/media1/onlinetilastot.htm> ja www.nordstat.net, toimittamalla tulipalotilastot Suomen tilastolliseen vuosikirjaan 2006, toimittamalla tulipaloista aiheutuneista kuluista tilastot World Fire Statistics Centre:n raporttiin.

**** Pelastusopisto selvittää yhteistyössä pelastuslaitosten ja hätäkeskuslaitoksen kanssa ammatillisen koulutuksen pitkän aikavälin koulutustarpeen sekä ylläpitää jatkossa tiedostoa tilanteesta säännöllisin määräajoin toteutettavan kyselyn avulla.***

Pelastuslaitoksille suunnatun kyselyn tuloksista ja toteuttamistavasta enemmän luvussa 2.1. ”Toiminnan vaikuttavuus”. Seuraavan kerran vastaava kysely on tarkoitus toteuttaa 2008. Hätäkeskuslaitoksen osalta pitkän aikavälin koulutustarpeen määrittäminen on edelleen tekemättä.

**** Työnantajan ja henkilöstöjärjestöjen edustajat tarkastelevat tulospalkkauksen käyttömahdollisuuksia ja realistista aikataulua ryhtyä valmistelemaan tulospalkkiojärjestelmän käyttöönottoa Pelastusopistossa.***

Valtion työmarkkinalaitoksen tulospalkkaustarkasteluja koskevan ohjeen mukaan Pelastusopiston on raportoitava tulospalkkausjärjestelmää koskevista suunnitelmistaan ja ammattijärjestöjen kanssa toteutetuista tarkasteluista 15.2.2007 mennessä. Opisto toteuttaa tulospalkkiojärjestelmätarkastelut yhteistoimintaryhmässä ja raportoi siitä ohjeen mukaisessa aikataulussa. Tulospalkkiojärjestelmän kehittämisprojekti lienee tarkoituksenmukaisinta aloittaa vasta sen jälkeen kun myös opetushenkilöstön uudesta palkkausjärjestelmästä on saavutettu neuvottelutulos ja käyttöönotto on aloitettu.

****Verkko-opetustarjontaa lisätään tutkintoon johtavassa koulutuksessa***

Verkko-opetustarjonnan kehittämistä edistävä henkilöstökoulutus on käynnistetty. Ensimmäiset verkkko-opintoina suoritettavat opintojaksot on ollut mahdollista opiskella vuoden aikana. Tarjonta on keskittynyt palopäällystön koulutusohjelman ja hätäkeskuspäivystäjien koulutusohjelman opetukseen. Pelastusopisto on myös perustanut verkko-opetustyöryhmän, joka kokoontui vuoden aikana kolme kertaa.

*** *Turvaohjeet palokuntien vesisukellukseen uudistetaan.***

Ohje toteutettiin nimellä "*Turvaohjeet pelastustoimen vesisukellukseen 2007*".

Tätä kirjoitettaessa ohje on vielä lausuntokierroksella, eikä sitä ole vielä julkaistu.

*** *Pelastusopiston kv-koulutuksen koordinointiin tarvittava rahoitus siirtyy Pelastusopiston hallintaan.***

Kv. koulutuksen koordinointiin tarvittavan rahoituksen siirto toteutettiin suunnitellusti. Triplex-harjoituksen osalta Pelastusopisto hankki harjoitukseen käytetyt rahat vuoden lopulla Sisäasiainministeriöstä/pelastusosastolta.

*** *Pelastusopisto osallistuu Barents Rescue 2007 -harjoituksen ja Triplex-harjoituksen suunnitteluun.***

Pelastusopisto vastasi Triplex 2006 -harjoituksen suunnittelusta ja toteutuksesta. Pelastusopisto nimesi joulukuussa 2006 vastuuopettajan Barents Rescue 2007 -harjoituksen suunnittelua ja toteuttamista varten.

*** *Pelastusopistolla otetaan käyttöön uusi palkkausjärjestelmä***

Pelastusopiston entisen A-palkkaluokkaisen tukihenkilöstön osalta vuonna 2005 aloitettu UPJ-käyttöönotto jatkui ongelmitta vuonna 2006. Sen sijaan opetushenkilöstön osalta UPJ-neuvottelut eivät edenneet vuoden 2006 aikana. Useita vuosia kestäneet tuloksettomat neuvottelut opettajien UPJ:stä on suurin yksittäinen ongelma Pelastusopiston toiminnassa. Vuosia jatkunut epätietoisuus palkkauksesta ja palkkausjärjestelmästä on aiheuttanut jatkuvia vaikeuksia opiston henkilökrytoinneissa ja heikentänyt merkittäväällä tavalla opiston työnantajaimagoa ja kilpailukykyä osaavasta henkilökunnasta.

5 HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Taulukko 7. Henkilötyövuodet

Vuosi	HENKILÖTYÖVUODET			
	Opetushenkilöstö	Muu henkilöstö	Yhteensä	%-muutos
2000	57,50	25,97	83,47	1,24
2001	58,31	26,71	85,02	1,86
2002	56,48	28,14	84,62	-0,47
2003	56,84	28,10	84,94	0,38
2004	63,36	29,79	93,15	9,66
2005	68,06	31,22	99,28	6,58
2006	71,15	33,37	104,52	5,27

Vuonna 2006 opiston henkilöstömäärä lisääntyi edellisvuodesta noin viisi prosenttia ja tulossopimuksessa arvioitu henkilöresurssi ylittyi 1,5 henkilötyövuodella. Tämä selittyy pääosin sillä, että vuonna 2006 käynnistyi EU:n ja muun ulkopuolisen rahoituksen turvin hankkeita, joita ei oltu ennakoitu henkilöstösuunnitelmassa. Henkilöstömäärän kasvun arvioidaan jatkavan kasvuaan vuonna 2007 kun Kriisinhallintakeskuksen toiminta käynnistyy koko laajuudessaan ja ulkopuolisella rahoituksella toteutettavien hankkeiden määrä kasvaa voimakkaasti.

Taulukko 8. Vakainainen ja määräaikainen henkilöstö 31.12.2006

Vuosi	VAKAINAINEN HENKILÖSTÖ					MÄÄRÄAIKAINEN HENKILÖSTÖ					KAIKKI YHT.
	Opetus	Muut	Yht.	%-muutos	%-osuus	Opetus	Muut	Yht.	%-muutos	%-osuus	
2000	43	24	67	1,52	79,76	14	3	17	-15,00	20,24	84
2001	46	23	69	2,99	83,13	11	3	14	-17,65	16,87	83
2002	45	25	70	1,45	81,40	11	5	16	14,29	18,60	86
2003	51	26	77	10,00	86,52	7	5	12	-25,00	13,48	89
2004	57	24	81	5,19	80,20	11	9	20	66,67	19,80	101
2005	58	25	83	2,47	80,58	13	7	20	0,00	19,42	103
2006	64	25	89	7,23	79,46	10	13	23	15,00	20,54	112

Määräaikaisen henkilöstön osuus opiston henkilökunnasta vaihtelee vuosittain. Määräaikaisen palvelussuhteiden osuus vuoden 2006 lopussa oli yli 20 %. Budjettivaltion määräaikaisen henkilöstön osuus vuonna 2005 oli 25,8 %, joten Pelastusopistossa määräai-

kaisia virkasuhteita on vielä valtion keskiarvoa vähemmän. Pelastusopiston henkilöstöpolitiikkaan kuuluu oleellisena osana kannustaa henkilöstöä tehtäväkiertoon (ns. työelämään tutustumisjaksot) ja jatko-opiskeluun, minkä vuoksi opistossa tarvitaan vuosittain määrääkäsia virkasuhteita sijaisuuksien hoitamiseen. Lisäksi opiston tutkimustoiminnan volyymin kasvu on lisännyt määrääkäsia tutkimushankkeita, joissa työn luonne edellyttää usein määrääkäsia palvelussuhteita.

Taulukko 9. Henkilöstön määrä sukupuolen mukaan 31.12.2006

Vuosi	Miehet			Naiset			Yhteensä		
	lkm	%-muutos	%-osuus	lkm	%-muutos	%-osuus	lkm	%-muutos	%-osuus
2001	69	0,00	83,13	14	-7	16,87	83	-1,19	100,00
2002	71	2,90	82,56	15	7	17,44	86	3,61	100,00
2003	72	1,41	80,90	17	13	19,10	89	3,49	100,00
2004	78	8,33	77,23	23	35	22,77	101	13,48	100,00
2005	81	3,85	78,64	22	-4	21,36	103	1,98	100,00
2006	86	6,17	76,79	26	18	23,21	112	8,74	100,00

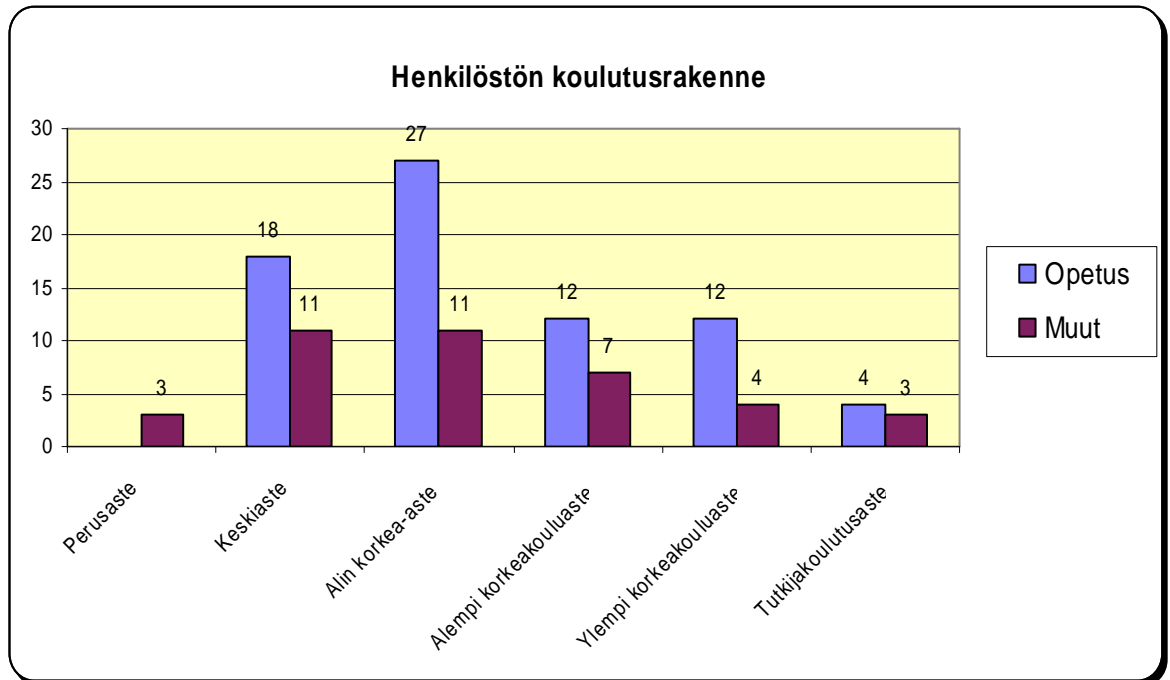
Pelastusopiston varsin miesvaltainen sukupuolijakauma on kehittynyt 2000-luvulla parempaan suuntaan, kun naisten osuus on noussut jo reilusti yli 20 %:n.

Pelastusopisto 2006
Toimintakertomus

Taulukko 10. Henkilöstön ikärakenne 31.12.2006

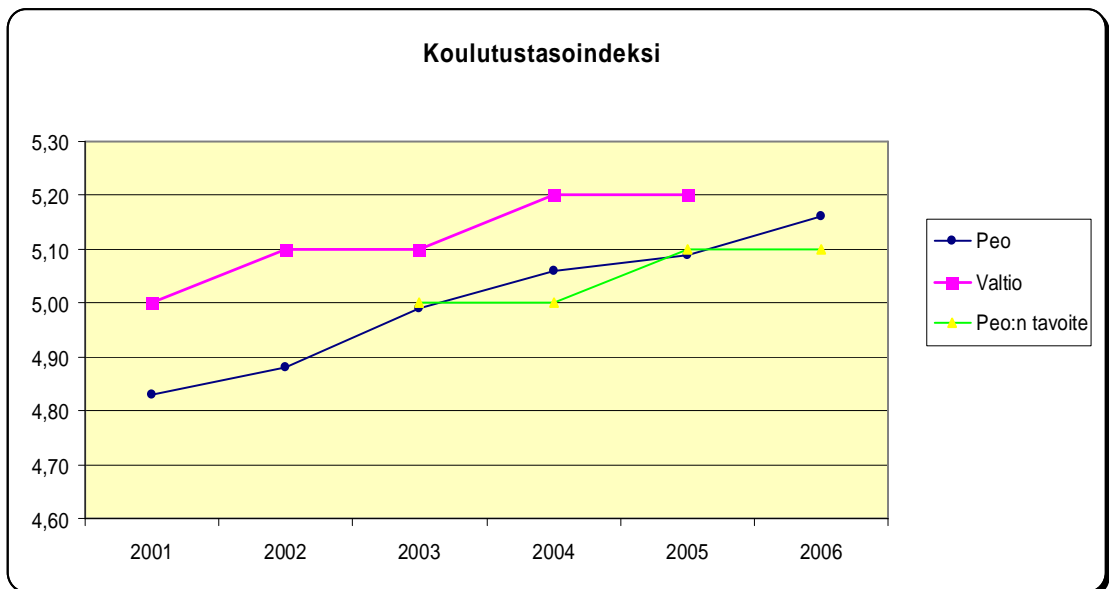
Ikä (v)	VAKITUINEN HENKILÖSTÖ			MÄÄRÄAIKAINEN HENKILÖSTÖ			KAIKKI YHTEENSÄ			% -jakauma ikä-luokittain
	Opetus	Muut	Yht.	Opetus	Muut	Yht.	Opetus	Muut	Yht.	
15-19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00 %
20-24	0	0	0	0	2	2	0	2	2	1,79 %
25-29	1	1	2	1	0	1	2	1	3	2,68 %
30-34	5	3	8	1	2	3	6	5	11	9,82 %
35-39	8	1	9	3	3	6	11	4	15	13,39 %
40-44	16	6	22	2	4	6	18	10	28	25,00 %
45-49	17	4	21	0	1	1	17	5	22	19,64 %
50-54	10	5	15	2	1	3	12	6	18	16,07 %
55-59	5	4	9	0	1	1	5	5	10	8,93 %
60-64	2	1	3	0	0	0	2	1	3	2,68 %
65-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00 %
YHT.	64	25	89	9	14	23	73	39	112	100,00 %
Keski-ikä 2006	45,06	46,04	45,34	40,33	38,50	39,22	44,48	43,33	44,08	
Keski-ikä 2005	45,41	45,40	45,41	38,46	35,71	37,50	44,14	43,28	43,87	
Keski-ikä 2004	44,88	45,58	45,09	38,55	35,44	37,15	43,85	42,82	43,51	
Keski-ikä 2003	45,16	45,77	45,36	35,29	31,40	33,67	43,97	43,45	43,79	

Pelastusopiston koko henkilökunnan keski-ikä on noin 44 vuotta. Vuoden aikana keski-ikä kasvoi hieman. Budjettivaltion henkilöstön keski-ikä vuonna 2005 oli 43,1 vuotta eli Pelastusopiston keski-ikä on edelleen valtion keskiarvoa korkeampi. 2000-luvulla Pelastusopiston keski-ikä on noussut keskimäärin kahdella kuukaudella vuosittain.

Kaavio 5. Henkilöstön koulutus rakenne

Pelastusopiston henkilökunnasta 37 % on suorittanut vähintään alemman korkeakouluasteen tutkinnon. Luku nousi edellisvuodesta kahdella prosenttiyksiköllä. Budjettivaltiolla vastaava luku vuonna 2005 oli 43 %.

Kaavio 6. Koulutustasoindeksi

Pelastusopiston koulutustasoindeksi on 5,16. Opiston henkilöstön koulutustaso on kohonnut viime vuosina varsin nopeasti ja sen ennakoitaan jatkavan hyvää kehitystään.

Vuonna 2005 koulutustasoindeksi oli 5,09. Valtion vuoden 2005 vastaava luku oli 5,2, joten opiston koulutustaso on saavuttamassa valtion henkilöstön keskiarvon.

Työhyvinvointi

Taulukko11.Työhyvinvointikyselyjen tulokset

	Koko Pelastusopisto 2006 (N=81)	Koko Pelastusopisto 2004 (N=65)	Vertailuaineisto Tutkimus ja koulutus (N=286)
INDEKSIEN KESKIARVOT*)			
Kiire ja henkinen kuormitus (K22, K23, K40) *)	3,7	-	3,5
Vaikutusmahdollisuudet (K27, K28, K29) **)	3,7	3,7	3,7
Esimiestoiminta (K19, K20, K21) **)	3,2	3,0	3,2
Tiedonkulku (K7, K8, K25) **)	3,4	3,4	3,5
Työilmapiiri (K10, K12, K16) **)	3,4	3,4	3,6
Työhön sitoutuminen (K36, K37, K38) **)	4,2	4,1	4,1
Henkinen hyvinvointi (K43, K44, K46) **)	3,2	-	3,3
<p>*) Suurempi arvo merkitsee positiivisempaa tulosta, paitsi Kiire ja henkinen kuormitus -indeksissä, joka on käänteinen: pienempi arvo merkitsee positiivisempaa tulosta. Kiire ja henkinen kuormitus -indeksi ei kuulunut menetelmään vuonna 2004.</p> <p>***) Silloin kun indeksin arvo on alle 3,2, kannattaa aihealueen kehittämiseen kiinnittää erityisesti huomiota.</p> <p>Henkinen hyvinvointi -indeksi muodostetaan eri tavoin kuin vuonna 2004 eli luku ei ole vertailukelpoinen.</p>			

Pelastusopiston säännöllisesti tekemien työhyvinvoinnin kyselytutkimusten tulokset esitetään yllä olevassa taulukossa indeksien keskiarvoina. Työhyvinvoinnin osa-alueista esimiestoiminta ja henkilöstön työhön sitoutuminen ovat kyselyn mukaan hieman parantuneet ja vaikutusmahdollisuudet, tiedonkulku ja työilmapiiri ovat pysyneet ennallaan verrattuna edelliseen kyselyyn (2004). Kiire ja henkinen kuormitus sekä henkinen hyvinvointi -osioista ei ole vertailukelpoista tietoa edellisiltä vuosilta, mutta opiston tavoitteena jatkossa on parantaa työhyvinvointia erityisesti näillä osa-alueilla.

Lähtövaihtuvuus

Opiston lähtövaihtuvuusprosentti vuonna 2006 oli 36 %. Poistumasta (yhteensä 37) valtaosa (21) johtui määräaikaisten palvelussuhteiden päättymisestä.

Poissaolot

Vuonna 2006 opistossa oli sairauspoissaoloja 6,0 työpäivää henkilötyövuotta kohden (yht. 631 työp/v). Vuonna 2005 sairauspoissaolot suhteessa henkilötyövuosiin - tunnusluku oli 10,5. Valtion vastaava luku vuosina 2004 ja 2005 oli 8,8. Sairauspoissaolopäivät vähenivät opistossa rajusti edellisvuodesta sekä absoluuttisesti että suhteessa henkilötyövuosiin. Positiivinen kehitys johtuu ennen muuta siitä, että pitkiä, yli kahden kuukauden sairauspoissaoloja ei ollut vuonna 2006 ainuttakaan, kun niitä vuonna 2005 oli peräti 441 päivää. Opiston kaltaisessa pienehkössä organisaatiossa yksittäiset pitkät sairastumiset vaikuttavat tilastoon hyvin voimakkaasti.

Myös tapaturmasta johtuvien sairauspoissaolojen osalta on kehitys ollut erittäin positiivista. Vuonna 2006 tapaturmista aiheutuneita sairauspoissaoloja ei ollut yhtään päivää. Vuonna 2005 tapaturmasta johtuneita sairauspoissaoloja oli 23 päivää ja vuonna 2004 niitä oli 96. Valtion henkilöstölle aiheutuu tapaturmista sairauspoissaoloja keskimäärin 0,3 päivää henkilötyövuotta kohden. Tapaturmia sattui opistossa vuonna 2006 viisi tapausta, mutta niistä ei siis aiheutunut työstäpoissaoloja. Tulosta voitaneen pitää Pelastusopiston työturvallisuusriskitaso huomioon ottaen erittäin hyvänä.

Koulutus

Taulukko 12. Koulutusta saaneet

	KOULUTUSTA SAANEET								% / työvoimakustannuksista
	Henkilöitä	Koulutetut / henkilöstö (%)	Koulutus-päivät	Pvt / koulutettu	Pvt / henkilötyövuosi	€	€/henkilötyövuosi	€ koulutettu	
2000	80	95,84	496	6,20	5,94	59.230	710	740	1,8
2001	71	83,51	462	6,51	5,43	56.262	662	792	1,7
2002	66	78,00	395	5,98	4,67	61.379	725	930	1,8
2003	57	67,11	255	4,47	3,00	40.328	475	708	1,1
2004	80	85,88	396	4,95	4,25	58.547	629	732	1,4
2005	74	79,44	570	7,70	6,12	76.418	820	1.033	1,8
2006	77	73,67	544	7,06	5,20	92.869	889	1.206	1,9

Henkilöstökoulutuksen määrä väheni hieman edellisvuodesta. Henkilöstökoulutuksessa olleiden määrä suhteessa henkilötyövuosiin oli opistossa 74 % ja koulutuspäiviä suh-

teessa henkilötyövuosiin kertyi 5,2 päivää. Nämä tunnusluvut ovat valtion keskiarvotaso. Pelastusopiston henkilöstökoulutuksen menot ilman koulutusajan palkkamenoja olivat 889 euroa henkilötyövuotta kohden ja 1,9 % työvoimakustannuksista. Vastaavat luvut valtiolla koulutusajan palkkamenoit mukaan lukien olivat keskimäärin ainoastaan 643 €htv ja 1,5 %. Johtopäätöksenä voidaan todeta, että Pelastusopisto panostaa rahallisesti henkilöstökoulutukseen huomattavasti valtion keskiarvoa enemmän, kuten jatkuvasti kehittymään pyrkivän oppilaitoksen pitää tehdä. Työajalla tapahtuvan koulutuksen lisäksi henkilökunta on osallistunut jatko- ja täydennyskoulutukseen myös työajan ulkopuolella. Opiston tavoitteena oli lisätä voimavaroja henkilöstön koulutukseen vuonna 2005-2006. Edellä kuvattujen tunnuslukujen valossa tavoitteessa on onnistuttu varsin hyvin.

6 TILINPÄÄTÖSANALYYSI (TALOUSARVION TOTEUTUMINEN)

6.1 Rahoituksen ja talousarvion toteutumisen analyysi

Määräraahakehys

Taulukko 13. Määrärahojen toteutuma ja kehys

	Tulos-sopimuksen mukainen kehys v:lle 2006	Toteutuma v. 2006	Erotus kehys/ Toteutuma v. 2006	Toteutuma v. 2005
Bruttomenot	13.909.000	15.050.490,77	+ 1.141.490,77	14.074.322,14
Bruttotulot	3.127.000	4.422.676,77	+ 1.295.676,77	3.876.237,07
Nettomenot	10.782.000	10.627.814,00	-154.186,00	10.198.085,07

Bruttomenot

Tulossopimuksen mukaan Pelastusopiston bruttomenomääräraha oli 13.729.000 euroa. Bruttorahoitukseen sisältyi hintatukea 292.000 euroa

Vuoden 2006 bruttorahoitus muodostui seuraavasti:

1. Vuoden 2006 toimeenpanoasiakirjassa 16.1.2006 myönnetty toimintamenot:

26.80.21.1	10.490.000,00
26.80.21.2	292.000,00
<u>10.782.000,00</u>	

2. Sisäasiainministeriön erilliset päätökset:

I lisätalousarvio 27.7.2006	
26.80.21.1	<u>160.000,00</u>
- UPJ:n rahoitus	10.000,00
- Kriisinhallintakeskuksen perustaminen	150.000,00
12.12.2006:	
	<u>73.416,00</u>
- TRIPLEX 2006- harjoituksen kuluihin	60.000,00
- TETRA-verkkoprojektiin	13.416,00
II lisätalousarvio 8.12.2006	
26.80.21.1	<u>878.000,00</u>
- hätäkeskuspäivystäjäkoulutukseen	
Erillispäätökset yhteensä	<u>1.111.416,00</u>

3. Vuodelta 2005 vuodelle 2006 siirtynyt määräraha oli	1.426.027,61
4. Vuoden 2006 toteutuneet tulot	4.422.624,27

Bruttorahoitus

17.742.067,88

Vuoden 2006 bruttomenot olivat 15.050.437,92 euroa.

Bruttotulot

Bruttotulot (= 4.422.767,77 euroa) toteutuivat 41 % (= 1.295.676,77 euroa) asetettua tavoitetta suurempina (= 3.127.000 euroa).

Bruttotulot muodostuivat seuraavasti:

Maksullisen toiminnan tuotot	1.188.335,03 €
Vuokratulot	165.861,90 €
Muut	3.037.735,180 €
Siirtotalouden tuotot	<u>30.685,00 €</u>
Yhteensä	<u>4.422.233,73 €</u>

Maksullisen toiminnan tuotoista koulutuksen kurssitulot olivat 1.052.389,69 euroa. Muun toiminnan tuotoista merkittävimmät erät on Savonia ammattikorkeakoulun kautta saatu opetusministeriön osuus päällystökoulutuksen ammattikorkeakoulututkinnon rahoitukseen 2.044.276,71 euroa ja TE-keskukselta ja Häätäkeskuslaitokselta saatu rahoitus hätäkeskuspäivystäjäkoulutukseen järjestämiseen yhteensä 715.649,25 euroa.

Nettomenot

Nettomenot olivat 10.627,814,00 euroa eli ne toteutuivat 154.186,00 euroa annettua kehystä pienempinä.

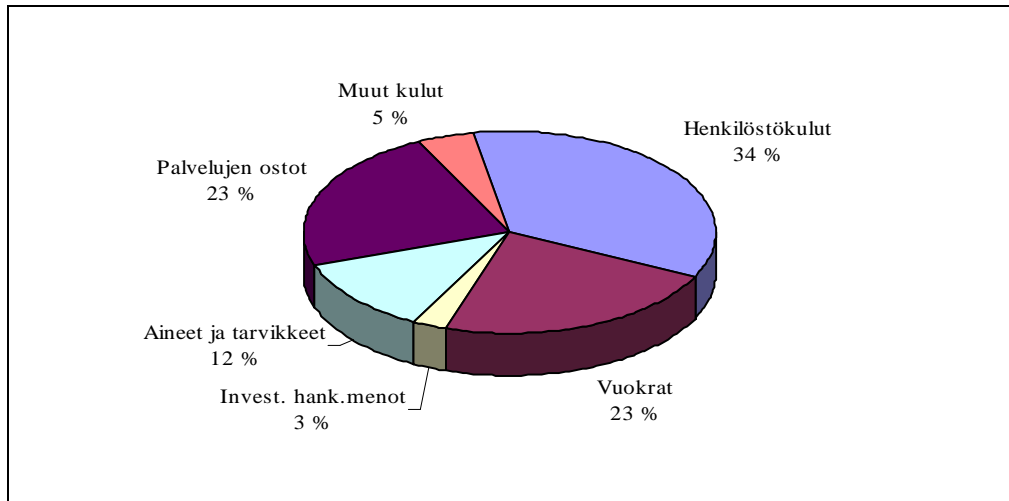
Hintatuki

Maksullista toimintaa varten käytettiin hintatukea seuraavasti:

Vuodelta 2005 siirtynyttä hintatukea 49.795,53 euroa ja vuoden 2006 hintatukea 268.614,29 euroa, yhteensä 318.409,82 euroa eli maksullisen toiminnan tulojen ja menojen erotuksen verran. Vuoden 2006 myönnetystä hintatuesta 292.000,00 eurosta jäi käyttämättä 23.385,17 euroa.

Menojakauma 2006 (€)

Henkilöstökulut	5 270 742
Vuokrat	3 443 107
Aineet ja tarvikkeet	1 787 847
Palvelujen ostot	3 464 311
Muut kulut	682 681
<u>Investointien hankintamenot</u>	<u>402 359</u>
Yhteensä	15.050.047

Kaavio 7. Menojakauma

Edellä kuvattu Pelastusopiston menojakauma kertoo paljon toiminnan luonteesta. Pelastusalan koulutus on käytännönläheistä ja vaatii paljon tiloja (mm. erillinen harjoitusalue), runsaasti ajoneuvo- ja muuta kalustoa sekä simulointilaitteistoja. Tästä johtuen vuokrien ja hankintojen suhteellinen osuus muodostuu suuremmaksi ja palkkausmenojen osuus pienemmäksi kuin yleensä oppilaitoksissa. Opiston tukipalveluista varsin merkittävä

osuus on ulkoistettu, mikä näkyy menojakaumassa palvelujen ostojen ja henkilöstökulujen suhteessa.

Pelastusopiston kokonaismenot vuonna 2006 olivat noin miljoona euroa edellisvuotta suuremmat. Varsin merkittävä menojen kasvu rahoitettiin pääosin opiston kasvuun ja kehittämiseen saadulla määrärahoilla sekä OPM:n AMK-rahoituksen lisäyksellä. Vuosille 2004 ja 2005 kohdistetuista määräraha-kehysten korotuksista osa on siirretty suunnitelmallisesti seuraaville vuosille, koska lisätiloista ja henkilöstölisäyksistä aiheutuvat menojen kasvu on kohdistunut täysimääräisesti vuodelle 2006 ja siitä eteenpäin. Palopäällystön koulutusohjelman järjestämiseen opetusministeriön ja Savonia-ammattikorkeakoulun kautta tuleva rahoitus lisääntyi opiskelijamäärän kasvun myötä noin 400.000 euroa. Myös ulkoinen rahoitus erityisesti tutkimushankkeisiin lisääntyi. Menojen kasvu kohdistui valmistuneiden uusien tilojen myötä vuokramenoihin (+ 0,83 M€), henkilöstömenoihin (+ 0,45 M€) ja palvelujen ostomenoihin (+ 0,95 M€). Palvelujen ostojen suuri menojen kasvu selittyy osaltaan ruotsinkielisen pelastajakurssin järjestämisen ulkoistamisesta. Opiston kokonaismenot lisääntyivät noin seitsemän prosenttia vuoteen 2005 verrattuna. Opiston vuotuisten kokonaismenojen kasvu jatkuu vielä vuonna 2007 johtuen erityisesti Kriisinhallintakeskuksen toiminnan käynnistymisestä ja ulkoisella rahoituksella toteutettavien tutkimus- ja kehittämishankkeiden lisääntymisellä. Erityisesti Euroopan Unionin ESR- ja EAKR -rahoitus opistolle vuonna 2007 on poikkeuksellisen merkittävää.

7 SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA

Pelastusopiston sisäinen valvonta perustuu sisäasiainministeriö-tiliviraston taloussääntöön sekä sitä tarkentavaan Pelastusopiston talousohjeeseen sekä opiston hankinta-, materiaali- ja kalustosäntöihin. Sääntöjen ja ohjeiden keskeisenä tehtävänä toiminnan ohjauksen lisäksi on opiston sisäisen valvonnan organisointi ja vastuuttaminen. Sisäisen valvonnan tehtävänä on varmistaa

- opiston talouden ja toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus
- opiston hallinnassa olevien varojen ja omaisuuden turvaaminen
- oikeiden ja riittävien tietojen saanti opiston taloudesta ja toiminnasta

Toiminnan tuloksellisuuden seuranta ja analysointi on toteutettu siten, että tulossopimuksen määrällisten ja laadullisten tavoitteiden toteutumista seurataan säännöllisin väliajoin johtoryhmässä. Opiston johto ja yksiköiden päälliköt vastaavat siitä, että menetyksiltä vältytään ja seuraavat sekä varmistavat, että suunnitelmat ja toimenpideohjeet menestyksen välttämiseksi ovat ajan tasalla ja niitä noudatetaan.

Pelastusopiston laatujärjestelmän mukaisessa perehdyttämisessä sisäisen valvonnan osalta ohjeistetaan muun muassa virkapuhelinten, ajoneuvojen ja taksien käyttöä sekä perehdytetään henkilökuntaa yleisimpiin säädöksiin ja määräyksiin kuten esimerkiksi virkamiesten sivutoimikäytäntöihin ja matkustussääntöön. Sisäinen valvonta Pelastusopistossa on osa johtamista ja sisäinen tarkkailu kuuluu toimintojen vastuuhenkilöiden tehtäviin. Erillistä sisäisen tarkastajan virkaa ei ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi perustaa noin sadan henkilön organisaatioon.

Pelastusopiston sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan asianmukaisuutta ja riittävyttä arvioitiin sisäasiainministeriön ohjeiden mukaisesti tammikuussa 2007. Arviointi toteutettiin opistossa siten, että arviointikyselylomakkeeseen vastasivat opistossa rehtori, koulutusjohtaja, hallintojohtaja ja talouspäällikkö, jonka jälkeen vastauksista laskettiin keskiarvot.

Suoritetun itsearvioinnin perusteella voidaan todeta, että organisaation sisäiset ohjeet, toimintatavat ja vastuut ovat varsin hyvin määritelty. Myöskään sisäisen valvonnan yleisissä menettelytavoissa ei havaittu suuria puutteita. Sisäisen valvonnan ja sisäisen tarkastuksen osalta kehittämismahdollisuuksia nähtiin valvonnan ja tarkastustoiminnan nykyistä vieläkin selkeämmässä vastuuttamisessa ja toiminnan järjestelmällisyydessä. Kyselyn perusteella nähtiin parannusalueita myös laillisuusvalvonnan ohjeistuksessa ja suunnitelmallisuudessa. Riskienhallinnan osalta opistossa nähtiin myös kehitettävää. Riskien kartoittamis-, arviointi- ja hallintamenettelyt eivät opistossa tämän kyselyn perusteella pääsääntöisesti ole riittävän suunnitelmallisia ja järjestelmällisiä. Työturvallisuuden riskienhallinta sai muita riskienhallinnan osa-alueita paremmat arviot.

Arviointi- ja vahvistuslausuma:

Olen arvioinut täyttääkö Pelastusopiston sisäinen valvonta ja siihen kuuluva riskienhallinta sille talousarvioasetuksen 69 §:ssä säädetyt tavoitteet ja todennut, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyt ovat olennaisilta osiltaan riittäviä ja täyttävät niille asetetut tavoitteet. Pelastusopiston sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa on arvioitu edellä tässä kappaleessa kuvatulla tavalla. Tehdyn arvioinnin perusteella voidaan todeta, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta Pelastusopistossa ei sisällä olennaisia puutteita.

Rehtori Reijo Tolppi

8 ARVIOINTIEN TULOKSET

Vuoden 2006 aikana Opetushallitus toteutti Pelastusopiston toiminnan ulkoisen auditoinnin. Ulkoinen arviointi suoritettiin EFQM-menetelmää soveltaen. Ulkoista auditointia edelsi Pelastusopiston itse tekemä sisäinen arviointi. Auditoinnin perusteella opiston vahvuuksia ovat muiden muassa kehitysmuutos, hyvä imago, pedagoginen johtajuus sekä sujuva tulosohjausprosessi. Kehittämisaikoina auditointi painottivat palautetiedon hyödyntämistä, osaamiskartoituksen puuttumista sekä täydennyskoulutuksen suunnittelun hajanaisuutta.

9 ALLEKIRJOITUS

Toimintakertomus on hyväksytty.

Kuopiossa 6. päivänä helmikuuta 2007

Rehtori

Reijo Tolppi